



# EUROJUST

## Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra

### Kas mes esame

**E**urojustas – Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra – tai unikalus centras Hagoje, Nyderlanduose, kur nacionalinės teisminės institucijos glaudžiai bendradarbiauja kovodamos su sunkiais organizuotais tarpvalstybiniais nusikaltimais. **Eurojusto vaidmuo yra padėti Europai tapti saugesne vieta** koordinuojant nacionalinių valdžios institucijų – ES valstybių narių ir trečiųjų valstybių – darbą tiriant tarpvalstybinius nusikaltimus ir patraukiant nusikaltėlius baudžiamojon atsakomybėn.

Kiekviena dalyvaujanti ES valstybė narė į Eurojustą komandiruoja nacionalinį narį. Nacionaliniai nariai sudaro Eurojusto kolegiją, atsakingą už Agentūros darbinę veiklą. Savo ruožtu kolegijai padeda Eurojusto administracija, kurią be kitų asmenų sudaro bylų analitikai, teisės patarėjai ir duomenų ekspertai. Agentūros specialiai įrengtose patalpose

yra saugios susitikimų erdvės, kuriose užtikrinama galimybė versti žodžiu į visas ES kalbas ir specialiai koordinavimo centrams sukurta posėdžių salė, kurioje realiu laiku galima stebėti ir koordinuoti bendrų operacijų dienas.



Eurojustas sukūrė  **darnų tarptautinį tinklą**, kuris Europos Sąjungos prokurorams suteikia prieigą prie daugiau nei 50 jurisdikcijų visame pasaulyje. Agentūra pasirašė bendradarbiavimo susitarimus su keliolika ES nepriklausančių valstybių, iš kurių keletas į Eurojustą komandiravo ryšių prokurorus, su kolegomis nagrinėjančius bylas kolegijoje. Eurojustas taip pat glaudžiai bendradarbiauja su kitomis ES agentūromis ir partneriais, padedančiais įvairiais baudžiamosios justicijos grandinės etapais, įskaitant teisėsaugos ir kovos su sukčiavimu įstaigas.

### Ką mes darome

Eurojustas teikia individualiai pritaikytą operatyvinę paramą įvairiais tarpvalstybinių baudžiamųjų tyrimų etapais, užtikrindamas:

- ▶ greitą reagavimą;
- ▶ budinčios koordinavimo tarnybos, veikiančios kasdien visą parą, paslaugas;
- ▶ ryšius su pagrindiniais kolegomis ir
- ▶ pagalbą rengiant teismo bendradarbiavimo prašymus, įskaitant oficialius vertimus.

Taip pat Eurojustas gali pritaikyti **sudėtingų formų pagalbą ir koordinavimo mechanizmus** – prireikus juos galima tarpusavyje derinti remiant svarbias operacijas. Pavyzdžiui, Agentūra gali:

- ▶ koordinuoti lygiagrečiai vykdomus tyrimus;
- ▶ organizuoti koordinacinius pasitarimus, įtraukiant atitinkamas teismines institucijas ir teisėsaugą;
- ▶ įsteigti ir (arba) finansuoti jungtines tyrimų grupes (JTG), kuriose teisminės institucijos ir teisėsauga bendradarbiautų vykdydamos tarptautinius nusikalstamos veikos tyrimus, remiantis teisiniu dviejų ar daugiau šalių susitarimu; ir
- ▶ planuoti bendras operacijų dienas, kurias realiu laiku valdys Eurojuste esantys koordinavimo centrai ir per kurias nacionalinės valdžios institucijos gali sulaikyti nusikaltėlius, išardyti organizuotas nusikalstamas grupes ir areštuoti turtą.

*Kartu su valstybėmis narėmis ir plačiu tarptautinių partnerių tinklu Eurojustas atlieka labai svarbų vaidmenį didinant saugumą Europoje ir užtikrinant teisingumą savo piliečiams.*



## Eurojustas bėgant metams

Planus sukurti teisminę instituciją, kuri sustiprintų nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą kovojant su sunkiu organizuotu tarpvalstybiniu nusikalstamumu, Europos valstybių ir vyriausybių vadovai pirmą kartą aptarė 1999 m. Tamperėje, Suomijoje, vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime. Laikinas teismo bendradarbiavimo skyrius, vadinamas Pro-Eurojustas, Briuselyje pradėjo veikti 2001 m. kovo mėn. Rugsėjo 11-osios teroro išpuoliai JAV aiškiai parodė intensyvesnio tarptautinio bendradarbiavimo poreikį. Šie įvykiai paspartino Eurojusto kūrimą, kuris oficialiai patvirtintas

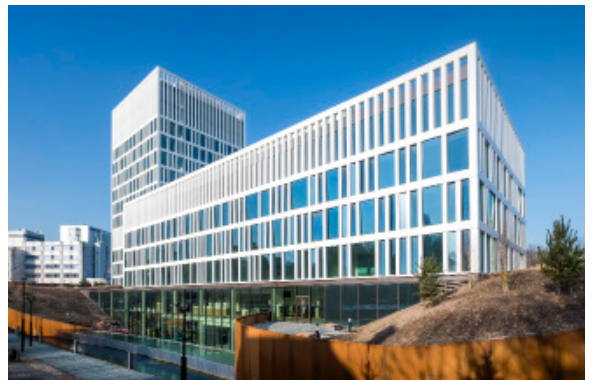
2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimu kaip Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo padalinys. 2003 m. Eurojustas persikėlė į Hagą.

Nuo įkūrimo Eurojustas, kaip ir jo darbo pobūdis bei apimtis, smarkiai pasikeitė. 2008 m. Tarybos sprendimas sustiprinti Agentūrą padidino Eurojusto operacinius pajėgumus ir palengvino nacionalinių valdžios institucijų ir Eurojusto, taip pat kitų partnerių ir trečiųjų valstybių bendradarbiavimą. Lisabonos sutartyje, įsigaliojusioje 2009 m., Eurojustas buvo konkrečiai paminėtas ir apibrėžta jo misija „remti ir stiprinti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų bendradarbiavimą dėl

sunkių nusikaltimų, susijusių su dviem ar daugiau valstybių narių.“

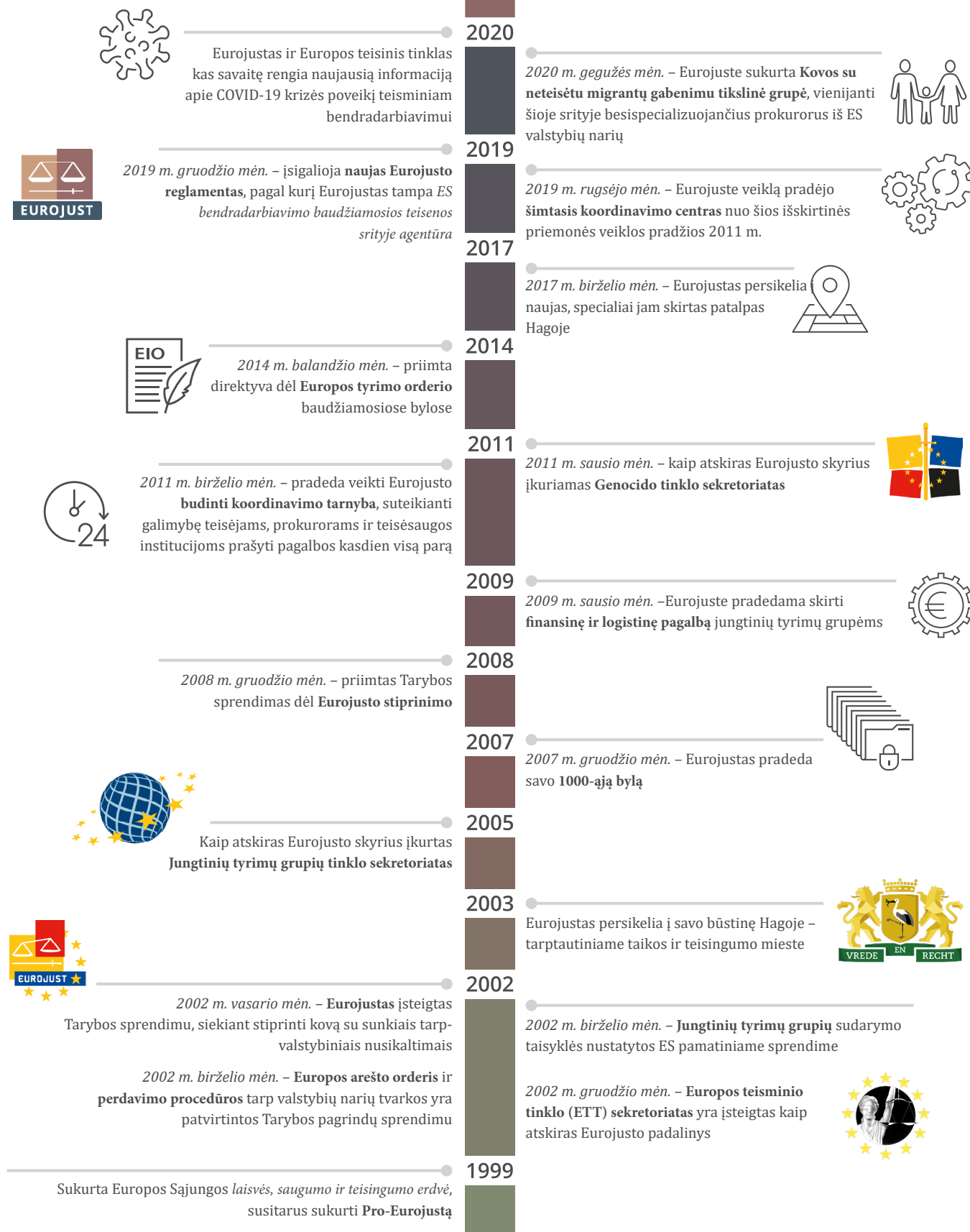
2017 m. Eurojustas persikėlė į savo naujas specialiai jam įrengtas patalpas Hagos tarptautinės zonos centre. Pastatas suprojektuotas siekiant padėti Agentūrai įgyvendinti savo misiją plėtoti ir stiprinti teismo bendradarbiavimą. Jame yra specialus darbo kabinetas, kuriame galima keisti informacija ir apibrėžti strategijas vykdant plataus masto daugiašalius bendrus veiksmus. Apatiniuose pastato aukštuose yra keletas privačių posėdžių salių, įrengtų konfidencialioms diskusijoms tarp Nacionalinio biuro ir išorės specialistų. Kabinetuose įrengtos saugios, pažangios IT sistemos, taip pat sinchroninio vertimo erdvės.

2019 m. gruodžio 12 d. įsigaliojo Eurojusto reglamentas, kuriuo numatytas naujas Eurojusto plėtros etapas, kai jis tapo Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra. Naujuoju Agentūros teisiniu pagrindu nustatyta pakeista valdymo struktūra, išorės santykių politika ir duomenų apsaugos tvarka.



Pagal laikrodžio rodyklę nuo viršaus: 1999 m. Europos Vadovų Tarybos susitikimas Tamperėje, FI (© ES Taryba), Eurojusto pastatas Hagoje (© Corné Bastiaansen), konferencijų salė ir darbo kabinetas.

## Keletas svarbiausių faktų



## Eurojusto struktūra

Eurojusto organizacinę struktūrą sudaro kolegija, vykdomoji valdyba ir administracija.

**Kolegija** yra atsakinga už Agentūros veiklą ir ją sudaro kiekvienos dalyvaujančios ES valstybės narės nacionalinis narys. Kai kolegija veikia ne veiklai skirtais klausimais, jos narys yra ir Europos Komisijos atstovas. Kolegiją prižiūri Eurojusto pirmininkas ir du pirmininko pavaduotojai; kiekvienas iš jų yra renkamas ketverių metų kadencijai, bet ne daugiau kaip dviem kadencijoms.

Nacionaliniai nariai vadovauja savo nacionaliniams biurams, padedami pavaduotojų ir padėjėjų, kurie yra deleguoti iš jų šalies. Biurai yra pagrindiniai prokurorų ir tyrimo teisėjų informacijos centrai, kai jiems reikia pagalbos atliekant tam tikrą nusikalstamos veikos tyrimą.

**Vykdomoji valdyba** padeda kolegijai vykdyti valdymo funkcijas. Ją sudaro pirmininkas, du pirmininko pavaduotojai, Europos Komisijos atstovas ir dar du kolegijos nariai pagal dvejų metų rotacijos sistemą.

## Prioritetinės nusikalstamumo rūšys

Eurojustas bendradarbiauja su nacionalinėmis valdžios institucijomis, kovodamas su įvairiais sunkiais ir sudėtingais tarpvalstybiniais nusikaltimais, susijusiais su dviem ar daugiau šalių. Agentūra vadovauja teisminiam atsakui į didėjančias grėsmes Europoje, suteikdama valstybėms narėms galimybę būti žingsniu priekyje nusikaltėlių, daugiausia dėmesio skiriant organizuoto nusikalstamumo grupėms. Eurojusto iškeltos bylos dažnai susijusios su daugiau nei vienu nusikaltimų tipu.

Prioritetiniai nusikaltimų tipai:

- ▶ terorizmas
- ▶ kibernetiniai nusikaltimai
- ▶ prekyba žmonėmis
- ▶ prekyba narkotikais
- ▶ ES finansiniams interesams kenkiantys nusikaltimai (PIF nusikaltimai)
- ▶ neteisėtas migrantų gabenimas
- ▶ nusikaltimai aplinkai
- ▶ pinigų plovimas
- ▶ apgaulė ir sukčiavimas

**Administracijoje** administracijos direktorius yra teisėtas Eurojusto atstovas ir jo vadovas administraciniais tikslais. Administracijos direktorius yra atsakingas už kasdienio administravimo priežiūrą, personalo valdymą ir administracinės paramos teikimą, kad palengvintų Eurojusto darbinę veiklą.

## Prieglobos vaidmuo

Eurojuste yra keturi tinklai: Europos teismo tinklo sekretoriatas, Genocido tinklo sekretoriatas, Jungtinių tyrimų grupių tinklo sekretoriatas ir Europos teismis kovos su kibernetiniais nusikaltimais tinklas. Tinklus sudaro nacionaliniai informavimo centrai arba nacionaliniai ekspertai, kurie palengvina teisminį bendradarbiavimą, keitimąsi informacija ir praktikų darbą valstybėse narėse.

## Eurojusto bylos chronologija



### PRADEDAMA NAGRINĖTI BYLA

Eurojusto byla gali būti inicijuota



### Nacionalinės valdžios institucijos

Valstybių narių kompetentingos institucijos prašo padėti atlikti tyrimus ir (arba) imtis baudžiamojo persekiojimo



### Europos prokuratūros (kai pradės veikti)

Europos prokuratūros prašymu, neperžengiant savo kompetencijos ribų



### Savo iniciatyva

Remiantis informacija, gauta iš:

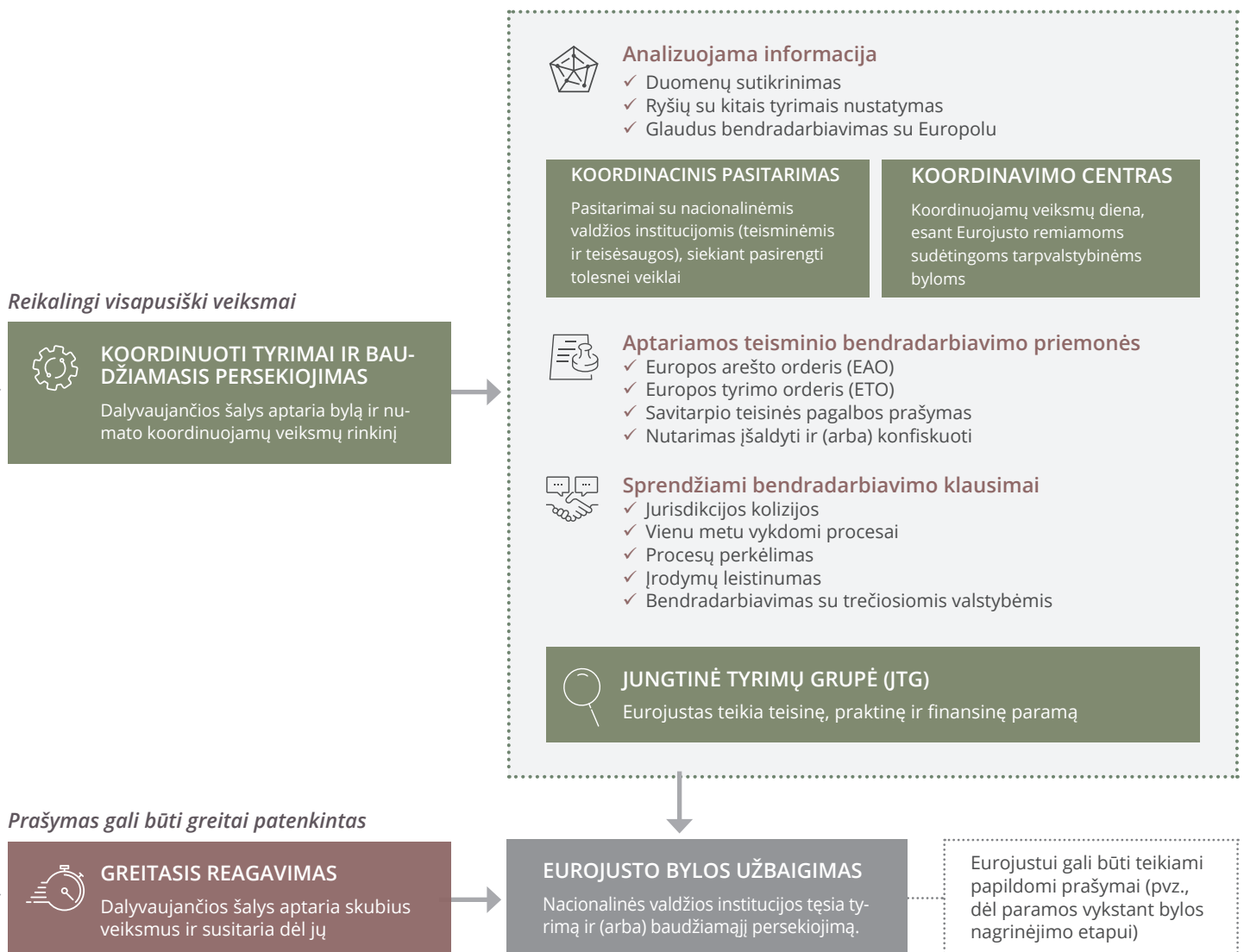
- ✓ kitų ES agentūrų (pvz., Europolo, FRONTEX)
- ✓ Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF)
- ✓ Europos prokuratūros
- ✓ Nacionalinių valdžios institucijų (dėl, pvz., keitimosi informacija apie terorizmą, pranešimų pagal Eurojusto reglamento 21 straipsnį ir kt.)

## Bylos perdavimas Eurojustui

Eurojusto nagrinėjamose bylose dalyvauja dvi ar daugiau ES valstybių narių arba valstybė narė ir ES nepriklausanti valstybė. Kartais bylos yra susijusios su nusikaltimais, įvykdytais vienoje valstybėje narėje, tačiau turinčiais pasekmių už jos sienų. Eurojustas valstybėms narėms siūlo didelę teismo bendradarbiavimo patirtį ir įgūdžius, įskaitant įvairias priemones, skirtas spręsti tokias problemas kaip jurisdikcijos kolizija, ekstradicija, įrodymų leistinumumas, turto išaldymas ir sugražinimas. Kadangi Eurojustas priima visų valstybių narių ir įvairių trečiųjų valstybių valdžios institucijas, jis gali greitai atsakyti į prašymus, kartais padėti išspręsti bylą per kelias valandas.

Jei nacionalinis narys nusprendžia pateikti bylą registruoti Eurojuste, kolegija susitiks, kad nustatytų, kurie Eurojusto nacionaliniai nariai turėtų dalyvauti. Nacionalinis narys (arba jų pavaduotojai ir padėjėjai) ir toliau kontroliuoja bylą, o Eurojustas gali suteikti patarimų ir pagalbos derinant ir taikant Europos teismines priemones ir įrankius.

Pradėjus bylą Eurojuste, gali būti surengtas kitas posėdis, siekiant padėti keistis informacija tarp susijusių šalių, aptarti aktualius teisinius klausimus ir patarti atitinkamoms nacionalinėms valdžios institucijoms dėl tolesnių veiksmų (žr. *Eurojusto bylos laiko juostą*, kad pamatytumėte, kaip tai vyksta).





## Pagrindinės tyrimo priemonės

Eurojustas padeda vykdyti įvairius tyrimus. Kiekviena byla yra skirtinga ir turi būti tiriama individualiai. Dažnai prokurorai privalo nedelsdami imtis veiksmų, kad surastų ir sulaikytų įtariamuosius. Tokiais atvejais nacionalinės valdžios institucijos gali pasikliauti unikaliomis Eurojusto budinčioms tarnybomis, pavyzdžiui, palengvindamos greitą Europos arešto orderio (EAO), išaldymo įsakymo vykdymą ar įrodymų rinkimą naudojamos Europos tyrimo orderį (ETO). Kartais tyrimas vykdomas lėtai ir metodiškai – tam reikia kelių mėnesių ar net metų kruopštaus planavimo, koordinavimo ir diskusijų, o Eurojustas atlieka koordinatoriaus vaidmenį. Keturi pagrindinės Eurojusto teikiamos paramos priemonės yra **jungtinių tyrimų grupės, ES teismo bendradarbiavimo priemonės, koordinaciniai pasitarimai ir koordinavimo centrai.**

### Jungtinių tyrimų grupės (JTG)



JTG yra pažangiausia tarptautinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemonė. Tai grupės, kuriose teisėjai, prokurorai ir teisėsaugos pareigūnai kartu vykdo tarptautinius nusikalstamos veikos tyrimus, remdamiesi teisiniu dviejų ar daugiau šalių susitarimu nustatytam laikotarpiui. Eurojustas nuo 2009 m. padeda šalims steigti ir valdyti JTG. Agentūra rengia susitikimus su JTG nariais, dažnai teikiant vertimo raštu ir žodžiu paslaugas. Ne mažiau svarbu, kad Eurojustas gali teikti finansinę ir logistinę paramą JTG, kad sumažintų nacionalinių biudžetų našta nagrinėjant tarptautines bylas.

#### Eurojustas remia JTG:

- ▶ įvertinant bylos tinkamumą naudoti JTG;
- ▶ padedant rengti JTG susitarimą;
- ▶ teikiant teisinę ir praktinę paramą per visą JTG gyvavimo laiką, įskaitant paramą bendroms operacijoms (koordinavimo centrams);
- ▶ koordinuojant tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo strategijas;
- ▶ teikiant finansinę ir logistinę pagalbą kelionėms, vertimui žodžiu, įrodymų perdavimui ir įrangos paskolai.

### Pagalba naudojant ES teismo bendradarbiavimo priemones



Tokios priemonės kaip Europos arešto orderis ir Europos tyrimo orderis labai palengvina bendradarbiavimą tarpvalstybinėse bylose. Tačiau norėdamos maksimaliai išnaudoti šių priemonių galimybes, nacionalinės valdžios institucijos turi turėti galimybę greitai susisiekti tarpusavyje ir aiškiai bendrauti skirtingomis kalbomis ir skirtingose jurisdikcijose. Eurojustas leidžia dalyvaujančioms valstybėms kuo geriau išnaudoti šias priemones, veikdamas kaip koordinatorius.

#### Kas yra Europos arešto orderis?

Europos arešto orderis, galiojantis visose ES valstybėse narėse, naudojamas sulaikyti ir perduoti nusikalstama veika įtariamus asmenis ir nuteistuosius asmenis išleidžiančiai valstybei, kad jie galėtų būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba atlikti bausmę. Eurojustui tenka svarbus vaidmuo tobulinant EAO taikymą, be kita ko, įveikiant teises ir praktines kliūtis. Eurojustas gali padėti perduoti ir laiku vykdyti EAO, koordinuoti ir konsultuoti konkuruojančių EAO klausimais, padėti sprendžiant su perdavimu susijusius klausimus, išaiškinti nacionalinių įstatymų skirtumus, susijusius su EAO, ir padėti nacionalinėms valdžios institucijoms įveikti daugelį kitų klausimų.

#### Kas yra Europos tyrimo orderis?

Europos tyrimo orderis nustato aiškų skirtingų valstybių narių teisminių institucijų bendradarbiavimo procesą renkant ir saugant įrodymus, pvz., vykdant kratas, klausymus, per kuriuos gaunama bankų ir finansinė informacija, perimant ryšių duomenis ir laikinai perduodant suimtuosius. Eurojustas gali teikti pagalbą, susijusią su keturiais pagrindiniais ETO ciklo etapais (išdavimo etapu, perdavimo etapu, pripažinimo etapu ir įvykdymo etapu). Agentūra taip pat gali padėti klausimais, susijusiais su ETO direktyvos taikymo sritimi ir jos naudojimu kartu su kitomis tuo pat metu naudojamomis teisinėmis priemonėmis, kompetentingomis institucijomis, turiniu, forma ir vartotina kalba, taip pat konkrečių tyrimo priemonių naudojimu.

“ Deja, tarpvalstybinis nusikalstamumas didėja, todėl Eurojusto prašoma vis labiau padėti nagrinėjant didelės apimties ir sudėtingas bylas. Dėl to vis daugėja tarptautinių teismų veiksmų, kuriuos turime koordinuoti realiu laiku. Įsteigdami koordinavimo centrą Eurojuste, galime nedelsdami padėti ir užtikrinti, kad veiksmai būtų vykdomi tuo pačiu metu ir būtų naudingi visų dalyvaujančių šalių teismams ir policijai, nes pavieniai valstybių narių ir trečiųjų valstybių veiksmai duotų ne tokių įspūdingų rezultatų. ”

– Eurojusto pirmininkas Ladislav Hamran –

## Koordinaciniai pasitarimai



Koordinaciniai pasitarimai yra dažnai naudojama Eurojusto operatyvinė priemonė. Į šiuos pasitarimus susirenka valstybių narių ir, kai kuriais atvejais, trečiųjų valstybių teisminės institucijos ir teisėsauga.

Dalyviai **keičiasi informacija ir sprendžia teisinius klausimus**, tokius kaip jurisdikcijos kolizija ir proceso perdavimas. Jie taip pat gali susitarti dėl tolesnių tyrimo veiksmų, planuoti operacijų dienas ir aptarti JTG galimybes.

Šiuose pasitarimuose Eurojustas atlieka koordinatoriaus vaidmenį. Agentūra turi specialią teismo bendradarbiavimo pareigūnų grupę, kuri gali teikti teises konsultacijas, analizes ir operatyvinę pagalbą.

Eurojustas taip pat teikia priemones, kompensuoja apgyvendinimo ir kelionės išlaidas atvykusiems dalyviams. Synchroninio vertimo paslaugos yra prieinamos per visą koordinacinį pasitarimą, net jei koordinacinis pasitarimas vyksta vaizdo konferencijos būdu.



## Koordinavimo centrai



Eurojustas siūlo unikalią priemonę – koordinavimo centrą, skirtą padėti vykdyti didelio masto operacijas, susijusias su tarpvalstybiniu nusikalstamumu. Pagrindinis šių veiksmų sėkmės veiksnys yra galimybė **vienu metu vykdyti priemones**, kaip antai, areštai, kratos, įrodymų paėmimas, (potencialių) įtariamųjų ir liudytojų apklausa ir turto iššaldymas. Šios operacijų dienos dažnai vyksta keliuose valstybėse narėse tuo pačiu metu, neleidžiant nusikaltėliams išpėti savo tinklą.

Operacijų dienos metu koordinavimo centro dalyviai gali naudotis tam skirtomis saugiomis ryšio linijomis. Remiantis iš dalyvaujančių institucijų gauta informacija, koordinavimo centras reguliariai praneša apie vietoje vykstančių operacijų eigą.

Ši informacija leidžia dalyvaujančioms institucijoms pritaikyti savo strategijas vietoje, reaguojant į besikeičiančias aplinkybes. Pavyzdžiui, norint ieškoti adreso, kuris buvo atskleistas tik operacijos metu, gali reikėti papildomo ETO. Dalyviai turi būti pasirengę nenumatytiems atvejams ir gebėti greitai reaguoti.

2019 m. rugsėjo mėn. Eurojustas atvėrė šimtąjį koordinavimo centrą. Šis įvykis ir per metus pasiekti koordinavimo centrų rezultatai rodo šios priemonės naudą ir didėjantį jos vaidmenį teisminiame bendradarbiavime.

Dirbdami komandoje su nacionalinėmis valdžios institucijomis, Eurojusto nacionaliniai biurai ir atsidavę analitikai bei patarėjai padeda sukurti tinkamas sąlygas koordinuoti sudėtingas ir greitai besikeičiančias tarpvalstybines operacijas.

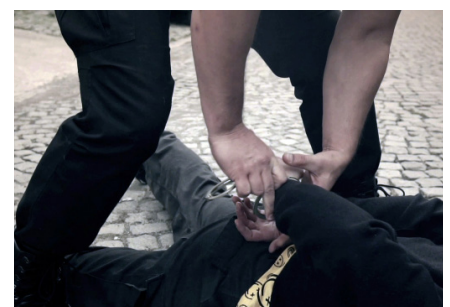


## Veikiantys koordinavimo centrai

Pirmasis 2011 m. vasario mėn. veikti pradėjęs Eurojusto koordinavimo centras buvo susijęs su neteisėtu migrantų gabenimu, kurį vykdė nusikalstamas tinklas, veikiantis šešiose šalyse. Eurojusto buvo paprašyta palengvinti savitarpio teisinės pagalbos (STP) prašymus dalyvaujančioms valstybėms narėms ir koordinuoti tyrimus bei baudžiamąjį persekiojimą, taip pat vienu metu vykdomus veiksmus prieš organizuoto nusikalstamumo grupę kitose penkiose šalyse. Koordinavimo centras įsteigtas po to, kai Eurojustas padėjo atlikti plataus masto pasirengimą, įskaitant koordinacinio pasitarimo organizavimą, siekdamas susitarti dėl septynių miestų vienu metu vykdomų

veiksmų strategijos. Buvo sulaikyti 35 įtariamai nusikaltėlių pagalbininkai ir priimti 38 imigrantai.

2019 m. rugsėjo mėn. Eurojuste įkurtas šimtas koordinavimo centras, kuriame buvo aptariama sudėtingo techninio tyrimo, susijusio su organizuoto nusikalstamumo grupe, vykdžiusia didelio masto sukčiavimą, susijusį su mokama televizija, ir didelio masto garso ir vaizdo autorių teisių pažeidimus, pabaiga. Operacijos dieną dalyvavo šešios šalys. Nustatyti 22 įtariamieji ir sustabdyta daugiau nei 200 serverių veikla. Po sėkmingų koordinavimo centro rezultatų Eurojuste įvyko spaudos konferencija.





## Pavyzdinės bylos



**„EncroChat“ (2020 m.)** per suburtą bendrą Prancūzijos ir Nyderlandų teisėsaugos ir teisminės institucijos tyrimo grupę Europolui ir Eurojustui pavyko išardyti „EncroChat“ – šifruotą telefono tinklą, plačiai naudojamą nusikalstamų tinklų. Kelis mėnesius trukęs tyrimas leido perimti, pasidalinti ir išanalizuoti milijonus pranešimų, kuriais nusikaltėliai apsikeitė planuodami sunkius nusikaltimus. Informacija jau naudojama atliekant kelis vykdomus nusikalstamos veikos tyrimus ir bus toliau analizuojama kaip unikali informacija apie neįtikėtinus kiekius naujų įrodymų, leidžiančių rimtai kovoti su organizuoto nusikalstamumo tinklais. Eurojustas stipriai palengvino teisminių bendradarbiavimą sukurdamas JTG ir plačiai naudodamasis Europos teismo bendradarbiavimo priemonėmis, tokiomis kaip Europos tyrimo orderiai, kurių keliose šalyse buvo išduota daugiau nei šimtas. Tyrimo metu JTG nariai surengė penkis koordinacinius pasitarimus Eurojuste, siekdami sutelkti visas suinteresuotas šalis saugioje aplinkoje, nustatyti lygiagrečius ar susijusius tyrimus, nuspręsti dėl tinkamiausios bendradarbiavimo sistemos ir išspręsti galimą jurisdikcijos koliziją.



**Koordinuoti įtariamų neteisėto migrantų gabenimo tinklo narių areštai (2020 m.)** Vykdamas tarpvalstybinį tyrimą, kurį palaikė Eurojustas ir Europolas, Belgijos ir Prancūzijos valdžios institucijos areštavo 26 įtariamus didelės neteisėto migrantų gabenimo grupės, vežusios daugiausia Azijos pabėgėlius, narius. Dėl 2019 m. spalio mėn. Esekse, Jungtinėje Karalystėje, šaldytuve rastų 39 žuvusių Vietnamo piliečių, buvo įkurta Belgijos, Airijos, Prancūzijos, Jungtinės Karalystės, Eurojusto ir Europolo JTG. Nuo to laiko teisminės ir policijos institucijos glaudžiai bendradarbiavo JTG, kad nustatytų tariamą organizuoto nusikalstamumo grupės veiklą ir numatytų galimybę rasti sąsajų su vykstančiais regionų ir vietos tyrimais dėl neteisėto migrantų gabenimo. Eurojustas rėmė JTG, šešis konkrečių atvejų koordinacinius pasitarimus ir koordinavimo centro organizavimą operacijos dieną, kad būtų galima operaciją koordinuoti realiu laiku.



### Greitas aukšto rango grupuotės „Irako ir Levanto islamo valstybė“ tikslinio asmens suėmimas (2019 m.)

Eurojustui koordinuojant greitą Vengrijos ir Belgijos valdžios institucijų intervenciją, buvo areštuotas grįžęs užsienio teroristų kovotojas, įtariamasis aktyviu dalyvavimu nužudant 20 žmonių Sirijoje. Vengrija ir Belgija per Eurojustą keitėsi svarbiausiais dokumentais, vertimais ir informacija visą parą kasdien, o tai padėjo sulaukyti teroristiniais nusikaltimais įtariamą asmenį.



**Operacija „Pollino“ (2018 m.)** Operacija „Pollino“ buvo kol kas didžiausio masto koordinuota kovos su *Ndrangheta* mafija priemonė Europoje. Tyrimas tęsėsi ketverius metus. Nacionalinės valdžios institucijos sukauptė visą informaciją, kad būtų sukurta bendra kovos su nusikalstama veikla strategija. Dėl sinchronizuotų šimtų policijos pareigūnų veiksmų, kuriuos realiuoju laiku stebėjo Eurojusto koordinavimo centras, buvo aptikta beveik 4 000 kg kokaino ir didelis kiekis kitų narkotikų, konfiskuota 2 mln. eurų ir įvykdyti 84 areštai.



# Vartai į pasaulio jurisdikcijas

Nusikaltėliai nepaiso nei ES vidaus, nei jos išorės sienų. Be to, operatyvinės paramos paklausa kovojant su sunkiais tarpvalstybiniais nusikaltimais nuolat auga, o ne ES šalių bylų skaičius kasmet padidėja daugiau nei 20 proc. Todėl sprendžiant uždavinius, kylančius dėl sudėtingesnių nusikaltimų, kurių daugėja dėl globalizacijos ir skaitmeninimo, ypač neteisėtos migracijos, prekybos žmonėmis ir kovos su terorizmu srityse, labai svarbus glaudus bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis.

Eurojustas, kaip tarpvalstybinio teisinio bendradarbiavimo tarpininkas, vaidina pagrindinį vaidmenį skatinant veiksmingus ir ilgalaikius darbo santykius tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių nacionalinių valdžios institucijų. Agentūros bendradarbiavimo susitarimai ir daugiau nei 50 kontaktinių asmenų tinklas suteikia galimybę naudotis baudžiamosiomis jurisdikcijomis visame pasaulyje.

Bendradarbiavimo susitarimai yra geriausia bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis forma. Jie sudaro galimybę sistemingai keistis operatyvine informacija, įskaitant asmens duomenis, kurie yra gyvybiškai svarbūs nacionalinėms valdžios institucijoms,

kad būtų galima sėkmingai patraukti baudžiamojon atsakomybėn nusikaltėlius, kai dalyvauja ne ES valstybės. Eurojustas yra pasirašęs 12 bendradarbiavimo susitarimų su trečiosiomis valstybėmis, iš kurių aštuonios į Eurojustą yra paskyrusios ryšių prokurorą. Ryšių prokurorai dirba kartu su savo kolegomis iš valstybių narių ir gali visapusiškai naudotis agentūros operatyvinėmis priemonėmis. 2019 m. gruodžio mėn. įsigaliojusiu Eurojusto reglamentu pakeista Eurojusto išorės santykių politika. Dabar agentūra glaudžiai bendradarbiauja su Europos Komisija, siekdama parengti ketverių metų strategijas, kurios būtų labiau aktualios tarptautiniu mastu.

Agentūra palaiko glaudžius ryšius su svarbiais Europos Sąjungos institucinės struktūros subjektais, įskaitant Komisiją, atitinkamas Tarybos darbo grupes, Europos Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą (LIBE) ir Europos išorės veiksmų tarnybą. Eurojustas taip pat bendradarbiauja su kitomis ES agentūromis, prisidedančiomis įvairiuose baudžiamojame teisingumo grandinės etapuose, pavyzdžiui, su Europolu, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), Europos prokuratūra (EPPO), Europos teisėjų mokymo tinklu (ETMT) ir FRONTEX.





Nuotraukos © Eurojustas, Shutterstock



**Eurojust**Johan de Wittlaan, 9 2517 JR Haga, Nyderlandai  
Tel.: +31 70 412 5000; el. paštas: [info@eurojust.europa.eu](mailto:info@eurojust.europa.eu); tinklalapis: [www.eurojust.europa.eu](http://www.eurojust.europa.eu)  
*Sekite Eurojustą „Twitter“, „LinkedIn“ ir „YouTube“ platformose@Eurojustas*

PDF: *Katalogo numeris QP-03-20-536-LT-N ISBN 978-92-9490-483-6 DOI 10.2812/108234*